

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1855

av Richard Jomshof m.fl. (SD)

Ökad nordisk språkförståelse

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning med syfte att presentera konkreta förslag på hur den nordiska språkförståelsen ska kunna förbättras och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det framkommer i Nordiska ministerrådets handlingsplan för nordiskt kulturellt samarbete från 1988 att den fundamentala förutsättningen för det nordiska kultursamarbetet är språkförståelsen mellan de nordiska länderna. Trots detta visar det sig att språkförståelsen mellan de nordiska länderna blivit allt sämre. Ett exempel på detta är när Ungdomens Nordiska Råd (UNR) hösten 2008 beslutade att övergå till att använda engelska som arbetsspråk sedan man konstaterat att ledamöternas förståelse av de nordiska språken var så dålig att en effektiv kommunikation på de nordiska språken inte var möjlig.

Vi ser med stor oro på att språkförståelsen mellan de nordiska länderna gradvis har försämrats, vilket i förlängningen är ett hot både mot tanken på en integrerad nordisk arbetsmarknad och mot den gemensamma nordiska identiteten. Att situationen är så alarmerande är dock inget som förvånar. Till saken hör att det under vårterminen 2009 i Danmark endast fanns två svenska och två norska lektorer anställda för att undervisa blivande dansklärare i svenska och norska. I Norge fanns det under samma period en dansk och en svensk. I Sverige fanns det fyra danska och en norsk lektor med uppgift att utbilda svensklärare.

Anna Helga Hannesdóttir, filosofie doktor, tillika lektor vid Institutionen för svenska språket vid Göteborgs universitet, menar att det krävs ”stringenta politiska och ekonomiska satsningar på grannspråken i de skandinaviska skolorna”. Samtidigt konstaterar Hannesdóttir att lärarutbildningarna är ”den svagaste länken i utbildningskedjan när det gäller grannspråksundervisningen”, och att det våren 2009 inte fanns ”incitament för det enskilda lärosätet att centralt säkerställa att de [...] svensklärare som de utbildar gavs tillfälle att, inom ramen för sin utbildning, tillägna sig adekvata kunskaper i och om grannspråken”.

(Källa: Den nordiska språkförståelsen: ”evnen til å forstå annerledes talende mennesker”, 2010)

Anna Helga Hannesdóttir föreslår bland annat att kunskap om grannspråk och grannspråksundervisning ska införas som ett krav i examensordningen för lärarexamen med inriktning på svenskämnet, vilket vi tror kan vara ett sätt att angripa problemet.

För att försöka komma tillrätta med en allt sämre nordisk språkförståelse föreslår vi att regeringen tillsätter en utredning med syfte att presentera konkreta förslag på hur den nordiska språkförståelsen ska kunna förbättras.

Richard Jomshof (SD)

Mattias Karlsson (SD)

Aron Emilsson (SD)